

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет

Кафедра обліку і оподаткування та маркетингу

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Виконала

студентка II курсу

групи ОО – 2м

освітнього ступеня «Магістр»

спеціальності 071

«Облік і оподаткування» _____ Гук Катерина Іванівна

Науковий керівник

к.е.н., доц.

_____ Максименко Діана Вікторівна

Робота допускається до захисту:

Завідувач кафедрою обліку

і оподаткування та маркетингу

д.е.н., професор

_____ Реслер М.В.

Мукачево - 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. МЕТА, ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	7
1.1. Сутність управлінського обліку.....	7
1.2. Етапи розвитку управлінського обліку.....	11
1.3. Процес формування управлінського обліку.....	18
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	31
РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	33
2.1. Порядок впровадження аналітичного обліку на підприємстві.....	33
2.2. Оцінка результативності бізнесу в системі стратегічного управлінського обліку.....	45
2.3. Проектування інформаційних технологій управлінського обліку	61
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	70
РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ	72
3.1. Організація внутрішнього контролю на підприємстві.....	72
3.2. Система внутрішнього контролю за виробничою діяльністю.....	76
3.3. Механізм внутрішнього контролю за центрами відповідальності.....	89
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	104
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	106
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	108

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах стрімкого розвитку ринкових відносин, посилення конкуренції та підвищеної невизначеності зростає потреба у своєчасному отриманні достовірної інформації, необхідної для прийняття оптимальних рішень.

Система управління забезпечує планування, організацію, контроль і регулювання для успішного здійснення діяльності підприємства, а управлінський облік обслуговує всі ці процеси необхідною інформацією.

Відомо, що будь-які ресурси, у тому числі й фінансові, є обмеженими, тому розпоряджатися ними підприємство має ефективніше, щоб не тільки їх зберегти, а і примножити. Для досягнення цієї мети підприємство повинно мати план. Оскільки він сам по собі не забезпечує ефективного розподілу ресурсів, поряд із системою планування треба налагодити систему обліку, контролю, аналізу планованих і фактичних даних для того, щоб вчасно відслідковувати відхилення та вживати коригувальні заходи. Це зумовлює необхідність використання управлінського обліку для обґрунтування та прийняття керівництвом тактичних і стратегічних рішень на рівні підприємства.

Забезпечення конкурентоздатності в довготривалій перспективі змушує шукати керівників відповідні шляхи її досягнення не тільки в зовнішньому, але й у внутрішньому середовищі підприємства, у тому числі через використання управлінського обліку для потреб персоналу, здійснення адаптації закордонного досвіду використання окремих методів управління до сучасних вітчизняних реалій.

Вагомий внесок у розроблення теоретичних та прикладних засад управлінського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві зробили такі вітчизняні та іноземні науковці: В.Андрієнко, С.Аптекарь, І.Балабанов, М.Білик, І.Бланк, В.Бочаров, Б.Буркінський, Ф.Бутинець, В.Гамаюнов, В.Геєць, С.Голов, А.Дайле, С.Данілочкін, М.Данилюк, Р.Дафт, М.Долішній, К.Друрі, А.Загородній, М.Колісник, О.Крайник, П.Кузмішин, О.Кузьмін,

В.Лещій, І.Луніна, С.Майерс, І.Мейтленд, В.Мікловда, Д.Новіков, Дж.Обер-Кріє, А.Поддєрьогін, О.Попов, Т.Примак, Ю.Прінін, Т.Сізова, Д.Сулє, О.Терещенко, О.Тимофеєва, Д.Хан, В.Хруцький, Л.Чижевська, М.Чумаченко, А.Чухно, А.Шеремет, Д.Шим та інші.

Однак багато проблем організаційно-економічного забезпечення управлінського обліку та внутрішнього контролю залишаються невирішеними. Актуальність і значущість цих питань обумовили вибір теми магістерської роботи, її мету, завдання та зміст.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Магістерська робота виконана на кафедрі обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету Міністерства освіти і науки України згідно з планом науково-дослідних робіт за темою: «Сучасні тенденції обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю» (номер державної реєстрації 0116U004820). В межах зазначеної програми автором проведено дослідження, що направлене на удосконалення системи управлінського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві .

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є узагальнення та розробка теоретичних положень та надання практичних рекомендацій з формування системи управлінського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві.

Для досягнення поставленої мети у роботі визначенні наступні завдання:

- дослідити та уточнити поняття «управлінський облік», його складові;
- розглянути етапи розвитку управлінського обліку;
- дослідити процес формування управлінського обліку;
- обґрунтувати організаційні аспекти управлінського обліку;
- розглянути управлінські аспекти внутрішнього контролю на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес формування управлінського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві.

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних та практичних аспектів формування управлінського обліку та внутрішнього контролю.

Методи дослідження. При дослідженні теоретичних аспектів організації управлінського обліку, його сутності, визначення тенденцій розвитку управління та обліку, узагальнення поглядів вітчизняних та зарубіжних вчених використовувалися історичний та логічний методи, індукції та дедукції. На основі системного підходу відображено місце управлінського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві.

Теоретичною та методологічною основою дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних вчених, практиків з проблем застосування управлінського обліку в системі підтримки управлінських рішень; законодавчо-нормативні акти з питань ведення бухгалтерського обліку та організації внутрішнього контролю на підприємстві.

Практичне значення одержаних результатів. У магістерській роботі отримано обґрунтовані результати, які в сукупності вирішують важливе наукове завдання розробки теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо формування системи управлінського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві.

Окремі результати використовуються в практичній діяльності підприємств промисловості, зокрема, ТОВ «Фрут Майстер Фудс» (довідка про впровадження №2 від 20.11.2019р.)

Апробація результатів магістерської роботи. Основні теоретичні й методологічні положення магістерської роботи були подані автором на III Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Фінансове регулювання зрушень в економіці України» (20 березня 2019 року, м. Мукачево), VII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в

управлінні підприємницькою діяльністю» (19 листопада 2019 р. м. Мукачево).

Структура та обсяг роботи. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Магістерська робота налічує 115 сторінок, на яких розміщено 19 рисунків, 8 таблиць, 3 формули та список використаних джерел, який налічує 103 найменування.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Перехід до ринкових відносин вимагає розробки і впровадження нових форм організації діяльності підприємств, перегляду існуючої системи бухгалтерського обліку і визначення її місця та значення в системі управління. Це зумовлює необхідність вивчення загального історичного розвитку світової бухгалтерії з метою досягнення найефективніших результатів реформування. В сучасний період одне з головних місць у практиці управління країн з розвинутою ринковою економікою займає концепція управлінського обліку.

Однак для того, щоб управлінський облік нині відповідав запитам управлінців, він має розширити горизонти своєї діяльності. Для цього він повинен забезпечувати вихідну інформацію із споріднених областей: математики, економіки, маркетингу, технології, статистики та ін.

Управлінський облік містить збір і обробку даних про різні сторони діяльності компанії: від натуральних виробничих показників до збору думок працівників про саму компанію, прогнозування і моделювання майбутнього стану компанії, генерацію необхідних показників, що надають можливість простежувати близькість компанії до намічених планів.

За сучасних умов управлінський облік через свої функції виступає як основний інформаційний фундамент управління внутрішньою діяльністю підприємства, його стратегією і тактикою. Основне його призначення полягає у підготовці інформації для прийняття оперативних і прогнозованих управлінських рішень.

Завдяки сучасним комунікаційним технологіям різко зросли інформаційні потоки, можливості оперативної роботи з великими масивами інформації. З метою координації та підготовки необхідної інформації для управління є доцільним виділення управлінського обліку з системи обліку підприємства. Від якості інформації, її корисності, а також повноти задоволення потреб користувачів у прийнятті управлінських рішень залежить

їх якість. Показником її високого рівня є здатність підприємства вистояти в жорсткій конкурентній боротьбі.

Система управлінського обліку виступає як важливий інструмент ефективної діяльності підприємства, покликаний забезпечити координацію, взаємодію та погодженість окремих елементів управління для досягнення стратегічних цілей управління.

В умовах сьогодення важливе значення у організації управління підприємством займає система внутрішнього контролю, яка висвітлює фактичний стан підприємства, причини нераціонального використання ресурсів, виявлення існуючих резервів та шахрайства персоналу та менеджерів. Тому, саме дослідження системи внутрішнього контролю та його класифікаційних ознак є передумовою успішної діяльності господарюючих суб'єктів.

Внутрішній контроль з позиції практики є одним з найважливіших важелів з допомогою якого здійснюється вплив на господарську діяльність підприємства, який являє собою систему безупинного спостереження за ефективністю використання майна підприємства, законністю і доцільністю господарських операцій і процесів, збереженням грошових коштів і матеріальних цінностей. У той же час внутрішній контроль є складовою частиною ринкового механізму, одним із прийомів перевірки виконання прийнятих рішень та найважливішою функцією управління економікою. Сучасний управлінський облік забезпечує потреби не тільки виробництва, а й маркетингу, управління дослідженнями та інших функцій бізнесу. Він розробляє методи здобування інформації про вирішальні чинники успіху: витрати, час, якість тощо.

Формування системи управлінського обліку і внутрішнього контролю та застосування методології в практичній діяльності підприємств дозволить приймати обґрунтовані економічно виправдані рішення по зниженню витрат на виробництво, збільшенню прибутків.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>